

PERŽVALGA.

Mums rašo:

Tilžės policija du kartu krėtė p. J. Lapino namus Tilžėje, ji šcodama „baisių raštų“, tačiau nieko nerado. Tilžės prokuroras šaukė Lapiną ant kvotimo, ar jis neprigulis prietos partijos, kuri nor padaryti iš Maskolijos respubliką. Antgalo reik pridėti tai, jog tulas „judošius“ Lapiną apskundė.

— „Ši kaliniai“ iš Kalvarijos kalėjimo rašo „V. Žiniose“ „Atvirą laišką į ukininkus senapiliečius“, kad tie uždėtų už juos įkaitą. Juos kaltina už tai, kad gruodžio 15 d. p.m. Senapilė (Suvalkų g.) „užmušė kelis žmones (teisingiaus pasakius vagis)“. Tie šeši kaliniai rašo: „Kuomet pasibaigė tardymas mums apreiškė, kad tardytojas paleidžia ant įkaito (turtu) Vincą Jušką iš Netieškampio Kvietiško valsč. už 8 šimtus; Antaną Bekėraitį iš Užplentės, Gižų valsč. už 8 šimtus; Kazį Vaicickį iš Plutiškių, Mikališkio valsč., už 8 šimtus; Juozą Sabaitį iš Pagermankos dvaro, Pagermonio valsč., už 9 šimtus; Antaną Kamincką iš Zazaonkos, Pagermonio valsč., už 9 šimtus; Vincą Kalasaucką iš Norto, Kvietiško valsč. už 3 šimtus; Juozą Sinkevičų iš Senapilės m. už 8 šimtus (jau išėjo)

Įkaito reikalauja turtu (ne pinigais). Bet ar negalėtų kaip nors pagelbėti tiems vyrams jų gimines ir pažįstami, gyvenanti Amerikoje, jeigu ten nebut kam juos išliuosuoti?

— „V. Ž.“ tankiai garšina ma nauji vertimai. Yra K. Ž. išversta: Orrisou Svett. Marden — „Gyvenimo Mokykla; A. Niemojewski — „Legendos“ (Tytut konfiskowany); D. Przybyševskienė — „Kada saulė leidžias“; „Nuodėmė“; Ellen Key — „Meilė ir bendras sugyvenimas“; Orrisou Svett — Marden'o „Likimo

valdytojai“ (verčiama); Goethe's „Prometeus“ (eilėmis). J. M. turi išvertęs Gogolio komediją „Revizorius“.

Ten pat pranešama, kad yra išversta ir netrukus išeis iš po spaudos knygutė „Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas“. Ar tik ne ta pati bus knygutė, ką mes pereiniais metais išleidom? Titulas visai tas pats.

— „V. Ž.“ praneša, kad Vilniuje pradės eiti naujas lietuviškas laikraštis syki į 2 savaiti ir vadysis: „Jaunoji Lietuva“; atsakomas jo redaktorius J. Paketuris, o leidėjas inžinierius K. Puida. Laikraščio programos: 1) politiško, ekonomiškio ir visuomeniško turinio straipsniai; 2) literatūriški straipiniai ir feljtonai; 3) pedagogika, filologija ir 4) apkelbimai.

— „V. Ž.-se“ vis da pasirodo apčiai parašų pritarančiųjų žinomam lietuvių protestui prieš Vilniaus vysk. Roppo pasiėgimą su kun. Ambrazevičium. Net Amerikos lietuviai pradėjo pratestuoti, kas matyt šiam numeryje...

— „N. Gdynės“ N4 patilpo kun. I. Ivonauskio, Troškunų kamendoriaus, laiškas, kur jis (kun. I.) sako, kad korespondencijoje, tilpusioje „N. G.“ N1, neteisingai pasakyta, jog „mūsų kunigėliai... eina tomis pačiomis vėžėmis su valdzia. Per pamokslus jie keikia cicilikus, prie baisiausių vagių ir paleistuvių juos lygina“... Kun. J. rašo: „Netiesą pasakė korespondentas, kad aš einu su valdzia. Aš visados prisipažindavau ir dabar pripažįstu, kad kova su senoviška netikusia valdzia yra reikalinga; dagi, budamas kamendorium kitoj vietoj, žadinau žmanėse politišką susipratimą nemažiau už svietiškus politiškus veikėjus. Už valdzia, skriaudžiančią ir smaugiančią žmones, niekad ne užstojau ir nemanau užstoti.

Toliaus nė vieno ciciliko per pamokslą neiškeikiau ir prie paleistuvių ir vagių jų nelyginau. Mokėdamas vaikus katekizmų, mokslo socializmo jiems neišguldėčiau“ ir tt.

Traškunuose turbūt yra ir daugiau kunigų, nes „N. G.“ korespondentas kalbėjo apie „kunigėlius“, neįvardijamas jų.

Ar šiaip, ar teip, o perskaičius tą kun. Iv-ko laišką negali nepasigėrėti: „Ir katalikų kunigija da ne visa supuvus“...

— XXI seimas „Susiv. Liet. Am.“ priėmė kun. J. Žilinsko, garbės sąnario, atsiųstą sekantį užmanymą: „padirbdinti kokius 25,000 aluminių dolerio didumo medalių, atminimui revoliucijos ir pardavimui juos kiekvieną po \$1,00, o pinigus siųsti revoliucijos fondui. Pats užmanytojas pradža 125 išparduoti ir pinigus išvirsaus prisiųsti, kas uždegtų padarymo medalių lešas“.

To dalyko išpildymą seimas atidavė ant rankų Centr. Komiteto.

— Seimas S. L. A. nutarė nusiųsti arcivyskupui Quingly laišką (angl. kalboje), kuriame S. L. A. apskundžia šeši Chicago lietuviškus kunigus, norėjusius suardyti apvaikščiojimus seimo S. L. A.

Skolingi ir kurių laikas pasibaigė už laikraštį Vinybe Liet. malonėkite užsimokėti. Negavę mokes ties sulaikysime laikraštį.

Isz Lietuvos.

Veiveriai, Senapilės pav., Suvalkų gub. Prieš Kalėdas Veiverių mokytojų seminarijoje kilo mokinių streikas ir seminarija tapo uždaryta. Vėliaus kiek, dėl apgyimose savo ypatų „garbingi padagogai“ parsiųkietė rotą kareivių ir tokiu budu, ši „versme ir vieta švie-

sos“ tapo paversta į kazermes. Po atvelykiui parinko mokytojai keletą iš tarpo mokinių išgamų (3 vokiečius ir 1 rusų) ir pradėjo mokslą, prašalidami visus seminariistus. Kelioms savaitėm prieš užgavėnes pradėjo labiaus atsižymėjusiu laike streiko mokinius areštuoti ir tupdyti „šaltasias“. Visame kaltas šiam dalyke seminarijos inspektorius p. Malevanskis ir seniai pragarsėjęs mokytojas — šnipas — Kesleris. Buvo tie du niekšai nurodę su areštuoti 37 seminaristus ir 10, ar dar daugiau, mokinių iš pavyzdinės mokyklos. Daugelis išnežinių — daugiausia naktyj — buvo kareivių ir žemėrgių užklupti, nugabenti „v kazennyje kvartyry“ (į valdzios kambarius). Bet po Velykų Veiverių seminarijos mokiniams tapo dovanota bausmė, vienok atgal (į seminariją) juos nepriėmė ir mokslas jau šįmet neprasidės.

Apart riaušų Seminarijoje, dar daugiau jų po sodzius. Lietuvoje dar niekad to nebuvo kas dabar darosi: mūsų sodziuos nuolatos švilpia kazokų kanciai; caro budeliai bedarydami kratas (jiško neva ginklų), nežmoniškai apvagia, o kaip kur, ir tai labai tankiai, dar gerai primušti. Besitrankydami ką jie pamato bėgantį arba jei kas nors bando apsigyti nuo jų, — tą stačiai nušauna... Ranka dreba berašint... Gal tik kada išnyks tos nekaltos aukos, o caro budeliai nugarinės į pragaro nasrus.

Daugžvalga.

Iš Panevėžio kalėjimo.

„Naujoje Gdynėje“ rašo: Pirmomis balandžio dienomis Panevėžio kalėjime buvome 170 politiškių „nusikaltėlių“. Kamaros buvo pilnos kaip silkių prikimštos. Daugumas buvo nubausti administratyvišku budu be jokio teismo trimis mėnesiais. Teisman rengiama pašaukti apie 30

ypatų; kada bus teismas, nėra žinios. Kai-kurie iš atiduotųjų į teismą išėjo ant valios už kauciją (arba ant „parankos“). Dabar Panevėžio ka-
lėjime sėdžiame dar 25 vyrai ir dvi moteri. (Čia eina pravardžių surašas, kurį čia apleidžiame. R.)

Kai-kurie sėdime jau šeštas mėnuo. Daugumas, kurių bylos pas tardytoją, viliamies šiomis dienomis išeiti ant „parankos“.

Valgymas labai prastas: duona nepriekopus, ištežus, nes iš pudo miltų kepėjai privalo iškepti pudą ir 17 svarų duonos; tankiai duonoj atsiranda ir razinkų: prusokų, tarakonų, blakių ir kitų gyvulėlių; viralas ir-gi su gyvulėliais ir panašus į pamazgas. Retas kas kalėjimo valgi valgo; turtin-gesniejei kaliniai valgo savo, beturčius šelpia vietinė soci-jaldemokratų organizacija; ji ziema, nešdavo apie 35 šiltus pietus ir šiaip visokius pirki-nius: cukrų, arbatą, tabaka..., žinomą pakankančiai aprupyti visus beturčius negalėjo, nes skaičius tokių beturčių siekia 70 žm.; tai-gi prisiėjo ir bado pakęsti. Kas antra subata leidžiama į pirtį; pirtis panaši į koki užmirdusį, tamsų urvą; žinoma, nusimazgoti negalima.

Mūsų kalėjime, kaip ir kituose, neapsiėjo be aukų: ka-linys Gaspariunas, pagyvenęs žmogus iš Pumpėnų valsč., pa-smerktas ištrėmimui valsčiaus sueigos pasimirė (plačiau pra-nešta N.2 „Naujosios Gady-nės“).

J. G. 18 metų vaikinys Pu-šalotų vals. išėjo iš proto, da-bar, girdėti, pasveiksta. Ap-skritai imant upas mūsų visų labai suerzintas, ypač pastarų-jų dienų paskalomis apie am-nistiją. 27 (diena atidengimo dumos) ir 18 balandžio — dar-bininkų šventę mes perleidome prie labai pakeltos dvasios: re-voliucijos dainos skambėjo po visas kameras, buvo sakomos

prakalbos kamarose. Kai-kurie kaliniai per langą išmetė raudoną skepetą-vėliavą; zan-darai užmatę iš oro „raudoną“, atvyko į kalėjimą tyrinėti. Kalėjimo administracija, atė-jusi atimti „raudonos vėliavos“, nieko nerado, tik vieno kalinio kišenėj buvo raudona nosinė, kuri iškilmingai ir buvo nu-nešta zandarams. Pirmą ge-gužės (18 baland.) po visas ka-maras buvo išplatytos vietinės fabrikacijos (rašytos) proklla-macijos. *Kalinys Berštalis.*

Draugai, skubinkim sutvarkyt savo darba!

Pereitam „Darbininko“ nu-meryj yra rašyta, ko mums šendien sodziuj labiausia truksta. Tenai, rodos, jau aiškiai yra parodyta, kad toliau teip varyt darba, kaip ikišiol jis daugelyj vietų buvo varomas, anaipatol negalima. Ištikrųjų, kaip pasižiuri šiandien į kai-kurių neva socialistų darba sodziuj, tai tik už galvos pasi-griebi. Štai ką mums rašo vienas draugas-suvalkiėtis:

„Baisus ištvirkimas visoj Su-valkų organizacijoje — kiekvienas dirba pagal savo nuo-monę: čia išplakė, mokinda-mi doros, merginą (davė 32 „nagaiki“) čia paskundus, gal ir iš piktumo, nugalabijo šni-pą, čia išplėšė monopolį, o deg-tinę, pardavinėjo ir pinigų sau pasiėmė (Liudvinave), iš plėšė valsčiaus kasą — pinigų teip-pat į savo kišenių (Ke-turvalakiuos), begalinės kon-tribucijos (bausmės) ir pinigai daugiausia sau! Aplinkinius atsitikimus susekiau. Nekal-bu apie juodašimčius, nieko bendro neturėjusius su parti-ja, kaip antai Zableckas ir kompanija. Man gėda pasi-rodyt žmonėms, kad aš su to-kiais „cicilikais“ susieidavau ir padubdavau jiems ranką!.. Kai-kurie darbininkai, kaip N. N., atengėsi privelti kuo-daugiausia kuopelių, nežiurė-

jo, ką priima, tai dabar ir vai-siai pasirodė. Verčiau vietoj 10 blogų butų vienas geras darbininkas!“

Teip, mes visai sutinkame su tuo, kad geriau turėt vieną gerą partijos darbininką, o ne 10 nė šiokių, nė tokių! Kokia partijai nauda iš tokios dau-gybės kuopų ir kuopelių ir iš tokių neva socialdemokratų, kad jie savo darbais tik žemi-na partijos vardą? Ne, toliau teip palikti savo darbo mes anaipatol negalime — mes bū-tinai turim kuogreičiausia ap-sivalyt nuo tų purvų! Pir-miausia reikia kiekvienoj vie-toj, kur buvo kokios neva mūsų partijos kuopelės, visai išnaujo jas sutvert. Tas dar-bas turi buti atliktas tam tyčia nusiūsto į kiekvieną vietą par-tijos vyresnybės žmogaus. Bet koliai kas, koliai da neatvyks toks partijos pasiuntinys, turi kiekviena kuopelė rupinties, kiek galėdama, pati padaryt pas save tvarką. Juk kiekvie-noj vietoj atsiras bent keli žmones, kurie tikrai supranta mūsų partijos darba — jie ir turi ant savęs pasiimti savo kuopelės sutvarkymą.

1. Pirmiausia, jie turi pra-šalinti iš kuopelės visus tuos žmones, kurie tik mūsų vardą tešia; prašalindami juos iš kuopelės, žinoma, turi atimti nuo jų partijai priklausančius ginklus, pinigus ir pinigams rinkti knygeles. Apskritai imant, knygelės pinigams rink-ti tegali buti duodamos tiktai tikriems partijos žmonėms.

2. Naujus sąnarius primti turi, tiktai labai gerai apsiži-urėję, ką priima. Priimamasis žmogus turi tikrai suprasti partijos darba. Kokių valka-tų, girtuoklių visai negalima priimt, nes jie tiktai suterštų mūsų vardą.

3. Naujai susitvėrusi tokiu budu kuopelė turi varyt darba, kaip partijos raštai rodo: pla-tint atsišaukimus ir knygeles, aiškint darbininkams ir maža-

žemiams jų padėjimą, tverti tarp jų tam tikrus lavinamus ratelius. Kokių svarbesnių daiktų kuopelė negali daryti, nesusižinojus pirma su tam tikrais partijos vadovais.

4. Kiekvieno mėnesio pra-džioj turi kiekviena kuopelė smulkiai parašyti, ką ji perei-tą mėnesį yra atlikusi; tokią apyskaitą turi siūsti į mūsų laikraščių redakciją.

5. Jei pasirodytų tam kraš-te kokie juodašimčių darbai, o kaltė būtų metama ant soci-jalistų, ta kuopelė turi pasiru-pint kuo-greičiausia ištirt tuos atsitikimus ir išleisti žmonėms tam tikrą paaiškinimą, kad tai ne socialistų, o juodašimčių darbai. Jei koksai kuopelės sąnarys tokį darba padarytų, tuoj turi but išmetamas iš kuopelės; prieš išmesiant kuopelės sąnariai, žinoma, turi gerai iš-tirti tą dalyką.

Reikia labai žiurėti, kad ne-dirbtų kiekvienas, kaip jam į galvą ateina, už tai reikia ru-pinties kuo-greičiausia susiži-noti su partijos atstovu ir jau paskui kiekvienam svarbes-niam atsitikime su juo kalbė-ties.

Čia da su vienu daiktu mes susitinkam: mums truksta ap-šviestiesniųjų draugų, kurie galėtų į tikras vėzes pastatyt darba — truksta vadovų. Ko-liai mes jų užtektinai neturė-sim, sunku bus, kaip reikiant, pastatyt partijos darba, užtai mes šaukiame draugus, kurie galėtų šitą darba varyt, arčiau susieiti su mumis ir jau ištik-rujų prie darbo stoti. Daug kas nurodo mums blogas mūsų darbo puses, bet taisyt jų ne-labai kas apsiima — galų gale reikia nustot gražius žodžius kalbėjus ir tikrai imties už darbo! Kas dabar tokiam svarbiam revoliucijos laike nestovi mūsų eilėse, o tiktai gražius žodžius tekalba, tas ne mūsų draugas! Kas tiktai tuomet sakosi prie darbo sto-siąs, kuomet mokslus pabaigs,

tam ne darbininkų reikalai pirmiausia rupi!

Tankiai pas mus visoki neva socialistai, prisidengę partijos vardu, eina, muša, plėšia, drasko: kartais paprasti juodašimčiai teisia mūsų vardą... Čia mes paduodame vieną, antrą atsitikimą, kur mūsų vardu buvo daroma, tuo tarpu mes su tais darbais nieko bendro neturėjom. Toliau ir skelbsime panašius darbus.

Pereitam „Darbininko“ numerį yra minėta apie nušovimą Prienuose (Suvalkų gub.) Šimano Šalnos. Kaip ten yra rašyta, jo praeitis buvo gana tamsi, bet toliau, rasi, butų išėjęs iš jo geras partijos darbininkas. Dabar mes patiriam iš vieno draugo laiško daugiau žinių apie senuosius Šalnos ir kartu kai kurių kitų griškabudžių darbus.

„Daužė jisai monopolius, rašo tas draugas, vien tik, kad galėtų paimt degtinę. Neperseniai patyriau, kad jis buvo išplėšęs Griškabudžio monopolį ir 6 degtinės skryniais nuvežė pas Rugienių (Steponaitį) paslėpti — pas jį paskui rado krėzdami kazokai... Tau plaukai ant galvos pasistos, patyrus apie tokius darbus, toliau rašo tas draugas, bet tam krašte ir daugiau buvo nanašių atsitikimų: daug kas buvo atlikta partijos vardu, o vis panašiai! Plėšimai pas girininkus ir panašiai buvo atlikti; kaip striuka tiems plėšikams pasidarė, daugumas iš jų į Ameriką išbėgiojo“.

Griškabudžio ir Tamošbudžio valsčių kancelerijos (Naumiesčio pavieto) buvo sudėgintos. Tas darbas buvo atliktas susitvėrusios tam krašte kuopelės, kuri pasistačiusi sau buvo už didžiausią darbą šnipus galabinti. Ta kuopelė dargi buvo išleidus tam tikrą atsisaukimą su mūsų partijos par... bent nieko jai tokių

tiesų nėra davęs ir užtai už jos darbus partija negali atsakyti.

Keturvalakių apielinkėje (Vilkaviškio paviete) veikė minėtoji augščiau *Zablecko kompanija*. Viską ji darė partijos vardu, tuo tarpu su partija nieko bendro neturi ir neturėjo. Paduosime čia tokį atsitikimą: Vienas zableckinis sušaukia Taboriškių dvare susirinkimą (mitingą) — „pamokslą“ jis sakysiąs, bet vietoj „pamokslo parsigabena alaus, degtinės; susirinkusieji ima gerti, paskui šokti. „Cicilikas“, išsitraukęs Brauningo revolverį, ima skerečioti: „šandien, sako, aš da atsigavėsiu — bus mėsos!“ ir tikrai „atsigavėjo“: beskerečiodamas netyčia iššovė ir kulka pataikė į krutinę merginai, su kuria jis šoko! Ta mergina, rodos, numirė... Ne, su tokiais neva socialistais mes nieko bendro neturime, mes stačiai persekiojam tokius „cicilikus“! O čia tuos zableckinius daug kas skaitė už partijos žmones!

Bartininkų kancelerijos ir sudo išgriovimas — taip pat ne mūsų darbas.

21 balandžio, kaip rašo mums vienas draugas tris Šiaulių gimnazistai: Gutauskis, Montvilas ir Petronaitis nukeliavo į Meškuičius. Matyt, norėdami pasipinigaut, užpuolė ant monopoliaus degtinės pardavėjo ir smaugdami išreikalavo nuo jo 7 rublius 50 kapekų. Apsidirbus jiems ten, pasikėlė miestelyj didelis trukšmas — ėmė juos vyties. Tie, šaudydami iš revolverių, kelis užgavo, bet, pritrukę, kuo šauti, visi trys buvo suimti. Suėmę žmones juos taip šumušė, kad Montvilas ir Gutauskis tuojau numirė, o Petronaitis da ir dabar tebeserga... Ir čia atsakymas metamas ant mūsų partijos, norint tas užpuolimas nieko bendro su mumis neturėjo ir negalėjo turėti. („Darbininkas“).

Partijos pinigų vagis.

„Darbininkas“, Liet. Soc. D. Partijos organas rašo (N.9):

1. Pereitam „Darbininko“ numerį yra rašyta, kad Jurgis Liubinskas iš Kybartų (Vilkaviškio pavieto) prisivabino paimtus iš Karklinių vasčiaus kasos pinigus (sako, apie 800 r.) ir pabėgo į Angliją.

2. Baigęs pernai Šiaulių gimnaziją, Misius, (Misevičius), gana arti prisišliejęs prie Šiaulių organizacijos, pavogė nuo jos 945 rub. ir išbėgo į užsienį.

Kunigai, policija ir „Naujoji Gadynė“, arba ypatingi privatinės nuosavybės apginėjai.

Šiaulių kun. Bijeikis platina po žmones žinias, buk „Naujosios Gadynės“ leidėjas Jonas Jaks-Tiras leidžia laikraštį žydų aukomis, užtai po žydais einas.

Podbiržės klebonas 12 d. gegužės vietinėj paštoj pamačius „N. Gadynę“ įsidėjęs į kišenių ir nesugrąžinęs kam laikraštis buvo adrisuotas.

Kupiškyje kun. Deveikis, radęs vartotojų draugijos sankrovą 10 numerių „N. Gadynės“, paėmęs ir sudraskęs juos.

Troškunų urėdininkas gegužės 14 d. suėmė vaikina, pardavinėjant „N. Gadynę“. Nuvarė pas pristovą, kuris jį tuojau paleido. Tačiau urėdininkas laikraščio jam nesugrąžino.

Sedoje (Telšių pav.) vienas žmogus paėmęs „Naująją Gadynę“ pradėjo garsiai skaityti lauke. Atsirado daug klausytojų. Urėdininkas tuojaus ištraukė laikraštį. Žmogui pradėjus aiškinti, kad tas laikraštis valdžios leistas, urėdininkas atsakė, kad ant atdaro oro, esą, negalima skaityti, ir laikraštį jis pasiėmė „peržiūrėti“.

„N. Gadynės“ redakcija prietaisų žinių pridėda: „Ir kunigams ir urėdininkui primenam dešimtąjį Dievo prisakymą: —

Negeisk nei tarno, nei tarnaitės, nei jaučio, nei asilo, nei jokio daikto, kas yra artimo tavo“. — „Kad ir nekoki Rusų valstybės teismai, visgi jie ligšiol privatinę nuosavybę gina, o kelią pas teistoją mes be abejo atrasime patį“.

Katolicizmas ir socializma evoliucija.

(Iš „Appeal to Reason“).

Prezidentas Roozeveltas išsitarė, jog jei teisingi žingsniai nebus griebti prie pagerinimo buvio Amerikos darbininko, tai didelė socializmo vilnis atplauks ir apsems visą kraštą.

Mark Hanna, didelis finansierius ir gabus politikierius, pranašavo, jog socializmas 1908 m. bus didžiausiu tautos klausimu ir apreiškė, jog vienišeliai katalikiška bažnyčia pasirodys kaip tvirčiausia kapitalizmo parama. (Nereikia čia užmiršti, jog Mark Hanna nebuvo socialistu, bet tvirtu republikonu, priešu socialitų ir draugu Roozevelto).

Visi apšviestiesnieji sutiks su tuom faktu, jog Hanna ir Roozeveltas teisingai permatė tą didelį judėjimą ateityje, nes niekad paskutinių dienų istorijoj darbininkų reikalavimai teisingų atmainų draugijoj nebuvo teip daug reiškianti ir baisūs neprisotintam kapitalistų buriui, kaip paskužiausių dienų socialistų judėjimas, darbštumas, propaganda.

Su Mark Hannos išsitarimais apie katalikų bažnyčios nešvarią rolę, kurią ji lošia ir be abejo loš ateityje, čia daug nekalbėsiu, jausdamas, jog katalikiškas darbininkas išsidirbs laiko bėgyje sau religišką pamatą, jei jo supratimas pasikels tiek, kad galės pažinti aplinkybes, kuriose jis gyvena ir kurioms priklauso jo gyvenimas. Bet iš kitos pusės, Hannos pranašystė juo tolyn, juo labyn rodosi teisingesnė.

ir tą liudija du žemiau paduoti straipsniai: vienas paimtas iš žurnalo „The Literary Digest“, antras paeinąs iš po plunksnos kataliniškojo kunigo, kurs parodo, jog netik katalikiška visuomenė, bet ir kunigija pradeda gerbti socializmą. Ir tas padarys didį plyšimą bažnyčios, kurios aristokratiškoji pusė palaikymą katalikiškos sistemos suriša su dieviškais reikalavimais ir prasižengimą prieš kapitalistus laiko prasižengimu prieš bažnyčią, o antroji pusė — žmonės ir kunigai, kurie budami patįs proletarų vaikais, supranta jų reikalus ir nors savo perdetinių priversti yra tapti vergais kapitalizmo, vienok negali savo jausmų užslėpti ir paduoti draugišką ranką savo draugams darbininkams, kovojant šiemis su netikusia tvarka. Tas skirtumas tarp kunigų jau pasirodė kai-kuriose sektose, kur parapijos pasidalino į du abazu: vienas — palaikytojas griuvančios senosios tvarkos, antras rišantis burelį žmonių, kurie podraug su savo tikėjimish komis apeigomis nori girdėti nuo savo kunigo žodį apie išganymą vargdienio ne vien po smert, bet ir ant žemės. Toks judėjimas susilpnis, zinoma, ir geležinę katolicizmo (katalikystės) herachiją, kuri šiandien ištikro yra vienintelė palaikytoja despotizmo — ar tai politiško, ar ekonomiško. O toks susilpnėjimas arba ir suplyšimas bus mums vien brangi pergalė. Jau šiandien katalikų bažnyčia kenčia nuo sociališkos evoliucijos daugiau, negu kokia kita, nes despotiški įrankiai, apeigos, formos ir tiesos, kurias ta bažnyčia vartoja, išrodo gan juokingomis žmogui apšviestam, o ypatingai darbininkui, jieškančiams liuosybės, tiesų. Todėl nė vienas, palikęs socialistų, nelieka kataliku, nors socializmas nieko priešingo neturi su katolicizmu, kaip ir su kitoms religiškomis sektoms.

Kas per priežastis to apsireiškimo? Tik ne tas, kad socialistai yra bedieviai, nes jie tokiais nėra, nes kaip ištyrimas parodo, tai socialistų yra didesnis nuošimtis krikščionimis, negut kitų partijų sąnarių. Štai maža statistika. Esu sąnarių socialistų klubo iš 86 sąnarių. 57 yra krikščionis įvairių sektų (išimant katalikų), kas — nedėl lankanti bažnyčią, 14 yra žydų, kurie savo tikėjimo apeigas teip gi užlaiko, o 15 dikusiųjų, kaip toli galėjau pasirti, yra bedieviai: vienuolika jų yra buvusieji katalikai, o keturi — kitų krikščioniškų sektų. O budamas sąnariu „Elk“, nežinau, ar yra, iš 38 sąnarių mūsų lodges, bet 25 procentas lankančiųjų bent kokią bažnyčią. Vienok kunigai nekeikia jų, kad jie bedieviai, bet keikia tuos, tarp kurių vos 17 proc. laisvamnių randasi, ir tai iš tos priežasties, jog jie tapę vyrais nenori vaikų ceremonijų bei apeigų, nieko bendro neturinčių su tikėjimu, ir nenorėdami vyti šniuro ant savo kaklo, o nepazindami liberališkesnių sektų (nors ir tųjų tarpe socializmas didžios guodonės neturi, bet niekad nėra jo priešū), atmeta viską ir liekasi vien karžygiais, kovojančiais už pagerinimą darbininko buvio. Tos aplinkybės ir veda katolicizmą prie distrucijos, iširimo ir visuotinio persikeitimo. O duok tik žmonėms apsišviesti, duok maža — didį supratimą buriams neapšviestų italų, ispanų, slavų ir airių, o pamatytum, kaip milžyniška herachija, pastatyta ant tamsybės pamatų, būtų tikta kruva griuvusių. Bet progresas eina pirmyn, apšvieta kasdien labiaus platinas, šviesai užžibėjus, tamsa nyksta, o su tamsa nyksta ir jos skelbėjai. Labiausiai šiuose laikuose, kada visi tamsybių apšvitai jau nepastovi tvirtai ant savo kojų, galima pasidžiaugti, jog puolant carizmams, puls ir

jų vienintelė palaikytoja katalikiškoji bažnyčia. Ir dėlto pranašavimai Mark Hannos, jog katolicizmas yra vienintelė kapitalizmo viltis, rasit išpildys, bet neilgai jis (katolicizmas) džiaugsis iš savo roles.

Iš „Literary Digest“.

Kovoti su „Ateistiškuoju (bedievišku) Socializmu“, sukeliant visas krikščioniškas spekas Jungtinių Valstybių ir veikti eilėse krikščioniškųjų demokratų yra tai vienintelis politiškas siekinys, kurį „The Catholic Standard and Times“ (Philad., Pa.) karštai rodija sekti vienam naujai užsidejusiame katalikiškam žurnalui. Valanda griebimos už tokios veikmės jau atėjo, rašo „Standard and Times“. Jau girdi, nedoros dvasios katalikiškoj banyčioj puola į prieglobstį socializmo, neatbodamos ant atviro vyskupų ir kunigų praikimo. Tas esą aišku, jog tenai turi būti pataisyti negerumai, ir pakol katalikiškiems reformatoriams nebus duota proga bažnyčioje, jie nueis pas priešus ir gelbės jiems darbuose, mums kenkiamuose.

Toliaus cituoja:

„Beveik visi Jungtinių Valstybių vyskupai arba arci vyskupai per paskutinius penkerius metus prakeikė socializmą iš sakyklų ir publiškuose susirinkimuose, ir visokiai progai atsitikus. Kai-kuriose diecezijose „draugai“ („komrads“) buvo aštriai apkovojami bažnyčiose neišimant kunigų ir parapijonų. Žodyje „socializmas“ mes suprantam tą Marxo šaką, kuri visur pradeda būti viešpataujančia (suprask: ne krikščioniško socializmo paplūvos) ir yra stačiai užmušanti (suprask: dušias). Yra tai forma pasiūtimo, katrą bažnyčia turi ant mislies, skelbdama prakeikimą. Vėl ir vėl atgal bažnyčia denuncijavo ir draudė savo vaikus prieš jį (socializmą), kaip tai jį drau-

dė prieš „liuosą masonizmą“, bet faktas yra neužslepiamas, jog galingų vadovų vedami Amerikos katalikai pradeda garbinti jį. Jie nejaučia esančio paojaus, budami kaip vaškas rankose gudrių politikierių, bet kaip tai liudna ir skurdų girdėti juos iš-itariant, jog jie mislina tvirtai sekti naujai priimtus politiškus principus, nežiurėdami, ka jų vyskupai bei kunigai sako... Ir čia negal buti jokio klausimo, jog Amerikos socialistų vadovai yra tokiais karčiais priešais katolicizmo, kokiais yra jie Prancuzijoje, Vokietijoje, Italijoje ir Ispanijoje. Mes galėtumėm pripildyti šešias laidas šio žurnalo su anti-katalikiškais straipsniais, rašytais Amerikos socialistų vadovų. Yra visai naturališkas daigtas, jog katalikai norėtų pagerinti aplinkynes, bet turėtų buti tam surasti zingsniai ir keliai, kurie sutramdytų stojimą į eiles pačių prisipazinusųjų mūsų priešų“.

Ir jei katalikas tampa socialistu, t. y. pats sau draugu, savo vaikų ir nuskurusių draugų, o matydamas tokias citatas savo bažnyčios tėvų ir literatų, ar stebėsis kas, jei jis sukeiks: „Po perkunais su savo monais, jei mano draugus-socialistus, kurie nori man gerovės podraug su visa darbininkiška luoma, tikėjimo skelbėjai ima sau už priderystę bent syki per penkis metus prakeikti“. Suprantama, žmogus pažinęs dalykų stovį netaps savo priešū, ir visatinas bažnyčios pametimas yra visai naturališku apsireiškimu. To nesimatyt bent tarp kitų sektų, kur kunigai ne syki patįs, vietoj prakeikti, socializmą išguldinėja savo pasekėjams. Dėlto, kas kaltas jei socialistas nepasilieka kataliku? Tik ne socializmo padavadijimai, kur religija niekur nėra užkabinama, bet vien pati bažnyčia su savo pro-historiškomis apeigoms, dvasia ir įstatymais, ku-

rių niekad žmogus laisvas arba trokštantis liuosybės negali būti draugu, nes tokiu būdu, nežiurint ant savo prilankumo socializmui, taptų priešu pats savęs, o tokiu savo prispaudėjų ir priešų garbintoju nieks nenori būti, išėmus tik minias tamsių žmonių.

Vox populi super at vocem Dei.

Parce iš Pazvelsio.
(Pabaiga bus.)

ATSISĀUKIMAS Į GYVENANČIUS AMERIKOJE LIETUVIUS.

Broliai! Jūs gyvenate laisvoje žemėje. Nevaržo ten jūsų sąžinių, nedrasko butų, neareštuoja už teisingas prakalbas, nekemša į kalėjimus ir geresnį turite duonos kąsnį. Bet kodėl dauguma jūsų užmiršote savo Tėvynę—Lietuvą? Kodėl jūs užmiršote tą šventą žemelę, kuri jus užauklėjo, apie tuos takelius, kuriais jūs mažutėliais budami vaikščiojot, apie tuos puikius pilekalnius ir tuos laukus, kur jūsų tėvai ir tėvų tėvai tiek prakaito pralėjo, tiek vargo padėjo ir gynė ją nuo priešų. Kodėl jūs užmiršote apie tuos brolius, kurie gyvendami Lietuvoje, kovoja už jos gerovę ir nori ištraukti ją iš priešų nagų. Bet sunku mums kovoti, kadangi mes gyvename tamsybėje ir reikia mums kovoti ne tik su priešais, bet ir su savaisiais. Savo brolių šiais metas reikia labiau bijoti, negu policistų, nes visi išdavėjai, tai mūsų broliai lietuviai. Jie įdavė daugybę nekaltų žmonių, kuriuos paskiaus sukimšo į kalėjimus.

Kiekvieną apsiskaičiusį susipratusį vadina socialistu, bažnyčių vertėju, bombų dirbėju... Nenori klausyti jokių patarimų.

Visa Lietuvos inteligentija darbuojasi kiek galėdama, šaukia visus į vienybę, bet to-

kiuose audros laikuose daug darbo nueina per niek. Ir teip, mūsų inteligentija nebegali apimti visų kampų, negali išvaikyti tų rukių, kurie apgulė Lietuvą, negali atverti visiems akių, kadangi truksta jiems spēkų. Prakeiktas despotiškas jungas nuvargino visus, bet ne visi atjaučia ir ne visi supranta apverktiną savo padėjimą.

Dėlko teip yra? Ar ne dėlto tik, kad mūsų broliai—lietuviai mažai skaito laikraščius, mažai supranta jų naudingumą, todėl ir tebekursta tamsybėje.

Broliai—amerikiečiai! Jūs gyvenate laisvame krašte, jūs matote, kaip apšviesti žmonės ten gyvena, todėl neužmirškite vargingai gyvenančių Lietuvoje jūsų brolių—lietuvių. Padėkit nuvaikyti iš tos šventos žemelės rukią, sėkite šviesą.

Gal diena po dienos manote grįžti į savo Tėvynę—Lietuvą, tai gi sunku bus tuomet jums gyventi tarp tamsių savo brolių. Gal jau ne vienas iš jūsų galvojate, kaip mums pradėti, kaip traukti iš tų vargų. Ašgi atsišaukiu į jus: „Broliai, nėra tos parapijos, nėra to kaimo, kad bent vienas nebūtų iškeliavęs Amerikon, kurs pali ko čia brolius, seseris, tėvus, kaimynus ar gerus draugus. Todėl, broliai, nepasigailėkite keleto skatiku savo brolių apšvietimui. Kiekvienas iš jūsų persiųdinkite į Lietuvą savo tėvams, broliams ar draugams nors po vieną kurio nors išėinančio Lietuvoje laikraščio egzempliorį.

Jau antri metai, kaip atsidarė mums šviesos langas, jau antri metai eina Lietuvos žvaigždė „Vilniaus Žinių“ dienraštis, kuris ne į vieną butą jau įnešė šviesos spindulius, kurs ne vieno širdyje sužadino užšalusius tautiškus jausmus. Teip—pat Gruodžio mėn. 1905 m. pradėjo eiti savaitinis laikraštis „Lietuvos Ukininkas“ ir Gegužės šių metų pradžioje pasirodė darbi-

ninkams ir bežemiams ir mažžemiams skiriamas savaitraštis „Naujoji Gdynė“. Išėina teip—pat dar keletas savaitinių laikraščių.

Todėl, broliai, kas kokį ap rinkę siųskite į Lietuvą savo namiškiams arba geriems pažįstamiems. Vaikykit, broliai, tuos ruki debesis, kad pagrižus jums į Lietuvą ramiau būtų žiūrėti į švintantį Lietuvos dangų.

Ne vienas gal iš jūsų pasakysite, kad nusiųsite keletą skatiku ir tegul sau persiųsdina patiukantį laikraštį. Bet man rodos, kad geriausia pinigų siųsti į redakciją ir nurodyti adresą kam siųsti, nes mūsų žmonės, nesuprasdami laikraščių naudingumo, nepersiųsdina jų, o apvers pinigų kitiems reikalams.

Sunki mums kova, truksta šviesos ir silpsta spēkos. Broliai—amerikiečiai, gelbėkite!

Jūsų gyvenantis Lietuvoje brolis
Ignas Bičkunas.

„Naujoji Gdynė“ ir „Lietuvos Ukininkas“ kaštuoja po 3 rublius metams. „Vilniaus Žinios“ kaštuoja pusei metų 3 rub. 50 kap, metams — 6 rubliai.

Laikraščių adrisai:

„Vilniaus Žinių“ Redakcijai,
Vilnius, Antakalnio gatvė, 24a

Vilnius,

„Naujosios Gdynės“ Redakcijai
Jurgio prospektas N 39, but. 6.

Vilnius,

„Lietuvos Ukininko“ Redakcijai,
Bonifratų (Semionovskaja) g. Nr. 8.

Politiszkos žinios.

Maskolijos revoliucija.

Tyrinėjimas Baltstogės žydų skerdynės parodė, kad joje dalyvavo policija ir kariumenė prieš žydus, mušė juos ir plėšė jų turtus. Nors nėra aiškių darodimų, kad tas, kaip ir kitas skerdynės įtaiso policija ir šiaip „tikrieji rusai“ su pata-

rimu augštesnės valdžios, vidaus ministerijos, tai vienok teip mena. Dumoje dagi teip buvo kalbėta. Kada ministeris pasakė, kad dangiau jau nebuse tų skerdynių, tai vienas kalbėtojas iš to išvedė, kad ministeris pats prisipazinęs, jog skerdynės iš valdžios paeina: jei ji nor, tai gal but skerdynės, jei nenor, tai gal nebut... Ministeriams kalbant, duma kelis kart padarė didelės demonstracijas, dėl kurių viena sesija tapo pertraukta. Kazokų atstovą Siedelnikovą policija susigriebus gerai apmušė... Dėl to ir vėl triukšmas dumoje. Ministerius šaukia duma, kad atsisakytų nuo vietų. Iš kitos pusės konstitucionalistai—demokratai, kurių yra danguma ir iš jų turėtų būti formuotas naujas ministerių gabinetas, nenor šiame surimo laike paimt valdžią į savo rankas, kol bus koks nors viens dabartinės valdžios sąnarys sauo vietoj.

Kariumenės sumišimai smarkiai platinasi. Tas labai banguina valdžią ir gal privers pasiduot dumos didumos reikalavimams (Konst.—Dem., kurie nori konstitucijos su aprubežiuota caro valdžia). Samaroje (didis gubernijos miestas) sujudo du pėkštinkų pulkai, paduodami valdžiai visą eilę politiškų ir tarnystės reikalavimų. Vyresnybė viską prižadėjo išpildyt, kad tik kareiviai grįžtų prie tarnystės. Bet tie grieštai atsakė, kad juos užganėdįs tik visiškas išpildymas jų reikalavimų. Odesoje ir Sevastopolyje kareivių ne užsiganėdinimo dvasia nuolat gyvuoja. Vladivostoke (Rytų Siberija) teipgi kareivių ir turbut šiaip žmonių kyla sumišimas ir eina iš ten gandas apie kokius ten lupimus. Valdžia labai kontroliuoja iš ten siunčiamus telegramus, todėl nieko negalima gerai žinot.

Prie kareivių maištų jau vėl kyla kaimiečių maištai, kokį

pernai buvo. Juos prie to verčia badas ir valdzios šunybes. Šią sanvaitę buvo tie sumišimai gubernijose Penzos, Kamenec Podolsko, Poltavos, Samaros, Saratovo, Voronėzo, Tambovo, Tifliso ir kitur. Tušios gubernijos žemiečių valdyba subankrutijo dėlto, kad kaimiečiai atsiskakė mokėt mokescius. Voronėzo gubernijos vienoj vietoj kazokai ir kariumenė daug išmušė ir da daugiau sužeidė sumišusių kaimiečių. Tambovo kaimiečiai apsiginklavę su šakėmis ir spatais ėmėsi su dragunų švadronu; 3 kaimiečiai užmušti, daug sužeistų. Podolijos provincijoje, Krasnopske buvo muštynės biednųjų kaimiečių su turtin-gaisiais (ukininkais). Tie be-turčiai sukilo prieš didžiuosius ukininkus (ir, turbūt, dvarpo-nius) už tai, kad šie siuntė val-džiai telegramą prieš žemės pa-dalinimą. Vargdieniai liko ap-galėti, daug jų sužeista. Apie Grodną taip gi buvo kaimiečių sumišimas, kame 2 užmušti, 5 sužeisti.

Eina Rozestvenskio byla. Jis pritipazįsta esąs kaltu, o kiti afcieriai ir kapitonai—ginasi.

Ispanijos ministėriai liepos 5 d. rezignavo ir karalius Alfonsas pavadinò jenarolà Lopez Dominguez suformuoti naują gabinetą (Dominguez yra senato prezidentu). Prasišalinusioji ministerija buvo susiformavus tik 10 d. berzelio, po prezidentura Moreso Préndengast'o, ir dabar jau iširo.

Isz Amerikos.

Maskolijos šnipai Amerikoje.

New York'e areštavo tulą maskolių valdzios šnipą, vardu Melniką, kurs iš viešos skaityklos pavogė dvi knygas, kuriose aprašoma apie Rusijos padėjimą. Skaityklos uzzieurė tojas C. H. Rierregard tvirtina, kad Melnikas turįs po savo

priešūra keletą šnipų, kurie skaityklose jieško, turbūt, „ne cenzuruotų“ knygų ir daboja ypatas jas skaitančias, sekioja paskui jas ir, suprantama, stengiasi kaip nors—ar tai per pažintį ar slaptai, — šį-tą iš jų ištraukti, kas galėtų kenkti Maskolijos revoliucionieriams ir kas išeitų naudai caro valdzios.

Valdzios išlaidos Pensylvanijoje.

Kongresas Washingtonė paskyrė Pittsburgo pačtos triobai pastatyti iš visuomenės izdo 1 milijoną dolerių. Beto, valdzios namams statyti paskirtos šios sumos ir šiose vietose Pensylvanijos valstybėj: Carlisle 75 tukstančiai dol.; Charleroi 50,000; Johnstown 110,000; Meadville 102,000; Sharon 80,000; Bradlord 25,000; Connellsville 20,000; Greensburg 25,000; Punxutawney 25,000; Sewickley 15,000.

Streikininkų maistas.

Altoona, Pa. Aną nedėldienį netoli anglies kasyklos Bennington buvo peštynės tarp streikininkų ir sargų, šerifo vedamų. Šerifas areštavo keletą streikininkų. Į sumišimo vietą tapo atsiųsta raitoji milicija „State Constabulary“.

Saliuninkai nesusivienija.

Wisconsino valstybės saliu-ninkai (karčiamninkai) paskutinėse berzelio dienose turėjo savą susivaziavimą mieste La Crosse, su tikslu susivienyti į savo organizactją priešais saliu-nų priešų lygą. Į susivaziavimą atkako tik 20 saliu-ninkų iš apygardės. Nieko iš to sumanyto neišėjo, nes mažai kas tesirupina tuo dalyku. Atidėta tolesniam laikui, kada atsirasia norinčių prie to prisidėti didesniuose miestuose.

Kaliniai dirbs spiritų.

Kansas valstybės gubernatorius sumanò, kad dirbtuvės varanėlis denaturaliznotąjį

(medinį?) spiritų prigulėtų valstybei ir kad tą spiritų dirbtų kaliniai.

Isz lietuviszkų dirvu Amerikoje

Philadelphia, Pa. Praėjusioj nedėlioj, 1-mą d. liepos vietinė L.S.P.A. kuopa parengė ant greitųjų viešą su prakalbomis susirinkimą. Sakau „ant greitųjų“ dėlto, kad buvo sumanytas susirinkimas iš priezasties atsilankymo drg. A. Žagaro, L.S.D.P. atstovo, kurs šiuom laiku pasirengė apke-liaut, laikydamas pranešimus po esančias Atlančio pakraščiuose valstijas. Plakatai atspaudinti tapo išdalinti vos prieš tą pačią prakalbų dieną.

Nežiurint į karščius ir abelną žmonių apžlebimą, susirinko žmonių gražus burelis. Kalbėtojai: drg. Žagaras ir Širvydas gražiai perstatė revoliucijinį Rusijoje ir Lietuvoj judėjimą, bei ko darbininkai visų šalių iš tokių judėjimų laukia. Laukia ir trokšta visuostinos laisvės, be kurios darbininko žmogaus buvis pagerint visai negalima. Carizmas griūva ir męs, tik visomis savo pajiegomis privalome jo griuvimą paskubint. Jo myris yra „mums laisvės ateitis“.

Burelis žmonių nors buvo neperdidžiausias, vienok visų mislįs buvo atkreiptos į tuos baises Lietuvoje vargų klonius. Patvirtinimui to reikia pridurt, kad vos iš kokių 80 ten buvusių tapo sukolektuota revoliucijos reikalams su viršum 20 dolerių. Beto, gero-kai tapo išparduota socialistiškos literatūros ir prisirašė, po prakalbų, prie vietinės L.S.P.A. kuopos 5 nauji draugai. Pasekmė, reikia sakyt, pilnutėlė. Žmonės, nors pamažu, jau pradeda susiprasti, kad jie tik yra žemės druska. Tik darbininkai yra visų žmonių milicija: jie krauja tau-tomė milšiniškus turtus, jie

peni nesuskaitomas gaujas dykaduonių, jie bet-gi yra visur ant pirmos ugnies karėse. Todėl geriausiai, kad jie visą tą savo galybę pradės sunaudot pagerinimui savo buvio, pakėlimui savęs iš vargų. O tas yra galima tik stojant į eiles revoliucijinio socializmo.

Pypkius.

— Philadelphia, Pa. Šiuomi laiku mūsų mieste atsilankė draugas Žagaras, Liet. Socialdemokratų Partijos atstovas. Taigi vietinė kuopa lietuvių socialistų parengė prakalbas 1 d. liepos. Norint diena buvo gana šilta ir buvo apie 3 susirinkimai draugysčių, bet žmonių susirinko pusėtinai.

Drg. Žagaras aiškino apie darbininkų buvį Lietuvoj, apie streikus, agitaciją ir abelnai apie revoliuciją. Nurodė priešus revoliucijos. Pirmą vietą tame užima, sako, kučigija. Ji kaip tik pamatė kazokus Lietuvoje, tai ir paleido gerkles keikti socialistus ir abelnai revoliucionierius. — Baigdamas savo ilgą kalbą pasakė: „Visų šalių darbininkai, vienykitės!“

Publikai kalba labai patiko ir pritarė garsiu delnų plojimu. Nesiskubino skirstytis, ba da buvo ankstyvas laikas da galima buvo daugiau ką paaiškīt, ale dėl stokos kalbėtojų reikėjo užbaigti per anksti. Mat kalbėjo tik drg. Ž. ir Širvydas. Taip tai Philadelphia inteligentai driovisi atsilankyt ant grynai darbininkų prakalbų...

Per prakalbas publika gražiai užsilaikė. Tik pabaigus prakalbas, dr. Šliupo sunus Keistutis pakėlė riksmą, buk drg. Žagaras pasakė savo kalboj ką negeistino ant demokratų...

Broliai Philadelphiečiai daugiau tokių prakalbų!

Vincas Štikas.

Springfield, Ill. Berzelio 24-tą dia atsilbuvo 8-čiam iš

eiles viešas susirinkimas vietinių ir iš apielinkės lietuvių dėl apsvartymo reikalo rinkimo aukų pašelpai kovojančių už laisvę Tėvynės. Žmonių susirinko nemažas būrelis. Kaip jau žinoma, ant pirmo visuo meniško susirinkimo, 22 balandžio parengto susitarusių vietinių draugysčių, tapo išrinktas Vietinis Revoliucijos Selpimo Komitetas ir rinkėjai aukų. Teip nutarėm laikyti kas mėnesis susirinkimus dėl apsvartymo sekančių reikalų. Tas lig šiol mums labai gerai pasiveda, nes susirinkus atsiranda tautiečiai, kurie paaiškina mažiau suprantantiems tėvynės vargus ir kruviną kovą mūsų brolių, kovojančių už šalies laisvę. Tos kalbos pažadina ne vieno širdį prie mūsų tėvynės, ir ant kožno susirinkimo po keletą dolerių susimeta. Norints čia buvo ilgabedarbė — streikas, bet aukų rinkėjams perėjus, rėtai kuris atsisakė, pagal išgalę beveik kožnas aukavo. Tik tai mūsų miesto lietuviai karčiampinkai, kurių čia randasi apie šeši, pasirūdė visai neatjaučiančiais tėvynės vargus. Aukų rinkėjams atsilankius, meldžiant kiek paaukauti, ne tik ką ne aukavo, bet da nekurie tyčiojosi ir atkalbinėjo kitus nuo aukų. Išskiriant tik J. Meiluną, kuris dolerį paaukavo, visi karčiampinkai neverti lietuvio vardo, pas juos nekurie tautiečiai visą savo uždarbį palieka, o jie ant tautos labo kelių centų gailisi! Ir da kitus atkalbinėja! Nežiurėkim broliai ant atkalbinėjimų, varykim pradėtą darbą pirmyn, raginkime viens kitą prie aukų, nes dabar svarbiausia valanda!

4-tą mėnesį susirinkimą laikysim 22 liepos. Tautiečiai, tą dieną skaitlingiausia susirinkti, nes toki susirinkimai atneša mums didelę naudą, išgirstam naudingų kalbų, o priektam sušelpiam mūsų bro-

lius, kovojančius už laisvę tėvynės. Pašelpos kovotojams už laisvę per du mėnesius surinkom \$83,00. Ar ne puiki auka. Malonu būtų matyti, kad ir kitų miestelių lietuviai sektų Springfiliečius.

Jonas Brundza.

Chicago, Ill. Birželio 24 ir 29 pas Joną Stankevičių ir pas Petrą Reklį per varduves tapo surinkta \$5.25 revoliucijos nauda. Tuos pinigus pasiuntėm L. Soc. Dem. Partijai per „V. L.“ redakciją.

Barzdinėlis.

Edwardsville, Pa. Liepos 1 d. susirinkę svečiai pas J. Basanavičių ant jo dukters krikštynų, bešnekučiuodami ir besilinksmindami sau gražiai, neužmiršo savo brolių teip sunkiai kovojančių už tėvynės liuosybę, ir sumetė \$4.25 revoliucijos reikalams. Paskiriame tuos pinigus „L. Soc. Dem. Partijai“ ir siunčiam per „Vienybės“ redakciją.

Kaip gražu būtų, kad visi tautiečiai nepraleistų panašios progos nepaaukavę tam šventam darbui — kovai už liuosybę!

Boston, Mass. Jonas Šidlauskas, lietuvis, iš Brocktono, liepos 9 d. tapo nubaustas myriu su pagelba elektros valstijos kalėjime Charlestowne, už užmušimą savo pačios pereitais metais liepos 12 d. Belmonte.

Wanamie, Pa. Liepos 4 d. septyni vaikai norėdami šauti su dinamitu, kaip ten padarė, kad dinamitas eksplodavo ir peuki ant vietos tapo užmušti, o 2 nugabėti į ligonbutį mirtinai sužeisti. Užmušti šie: Juozo Račiūno du sunus 12 ir 15 metų; Stasio Lietuvninko, vienas sunus 12 metų; Motiejus Stankevičiaus vienas 13 metų; Jono Šavos (lenko) vienas 15 metų. Juozo Šuk-

viečio 2 vaikai nugabėti į ligonbutį, kur vienas 5 liepos rytmetyj mirė. Tai jau šeši negyvi. *Petras Sarpalius.*

Protestas prieš vyskupą Roppą.

Mūsų žemiau pasirašiusieji lietuviai iš Thorpe apielinkės Wisconsin valstybės patėmijame laikraščiuose, jog kun. Juozapas Ambroziejus, vikarijus šv. Jono bažnyčios Vilniuje, tapo prašalintas nuo pildymo kunigiškų pareigų, dėlto, kad jis darbavosi dėl labo tautos ir yra tikras Lietuvos mylėtojas, ir nepasiduodantis lenkberniams. Mūsų protestuojame prieš tokį pasielgimą vyskupo E. Roppo, kuris mįdamas iš lietuvių triuso, juos persekioja pikčiaus už maskoliškus žandarus. Mūsų protestuojame netiktai prieš šitą jo pasielgimą, bet stačiai prieš vyskupą E. Roppą, kaipo netinkantį dėl užėmimo dvasiško sosto lietuvių sostapilėj...

Mūsų velytume visiems, Lietuvoj ir Amerikoj, protestuoti, pakolei vysk. Roppas nepasitrauks, ir kol jo vietoj lietuviai katalikai neturės vyskupo lietuvio, mylinčio savo tėvynę! Mūsų visi Thorpo lietuvai išreiškiamė tokią pat neapykantą prieš vysk. Edv. Roppą, ant ant kiek jis niekina lietuvius ir neužkenčia lietuvių tautos. O kun. Juozapui Ambroziejui išreiškiamė didžiausią pagarbę už jo pasišventimą dėl labo tautos ir linkime, kad būtų kantrus ir drąsus ir ant toliaus, da stropiau darbuotis dėl labo tėvynės. Tegyvuoja kunigas J. Ambroziejus!

*Jonas Kurtinaitis,
T. Kavaliauskas,
L. Aleksandravičius,
F. Aleksandravičius,
F. Mikolainis,
Jonas Mikolainis,
M. Šneideris.*

Seimas S. L. A. ir „szeszi Chicagos kunigai“

XXI seimas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, Chicagoje, priėmė sekančią rezoliuciją ir nutarė ją patalpinti organe ir pažymėti, kad ir kiti lietuviški laikraščiai perspauzdintų. Todėl ir perspauzdiname ją, paaškindami, kad tų šešių kunigų „Pasarga Chicagos draugystėms“, ką čionai pavadina „cirkulioriais“, yra tilpus „Žvaigždės“ N 12 š. m.

Kadangi šeši Chicagos lietuviški kunigai: M. Krawczunas, N. J. Lukoševičius, A. Skrypka, A. Petraitis, E. Steponavičia ir Ambrozaitis viešai pasikėsinę kenkti Susivienijimui L. A. stengėsi suardyti XXI seimo apvaikščiojimą, drausdami lietuviams iš sakyklų ir speciališkais cirkulioriais imti dalyvumą seimo apvaikščiojime ir jo posėdžiuose.

Kadangi jie (augščiau minėti kunigai) tuose savo cirkulioruose apjuodino vardą ir garbę Sus. L. A., pasakydami, jog susivažiavę į seimą Susivienijimo delegatai niekina katalikiškus kunigus, bažnyčią ir šv. tikėjimo dogmas, kas nėra teisybė, nes S. L. A. ne užsiima reikalais nė kunigų, nė bažnyčios, nė tikėjimo ir užsiimti jais negali, ką aiškiai rodo ir patys S. L. A. įstatai (žr. Skirsnys 2, §6: „Visoki tikėjimiški ginčai, už tikėjimą ar prieš tikėjimą neturi būti keliami tarpe sąnarių S. L. A.“);

Kadangi kunigai, pažindami S. L. A. įstatus, zinodami jo mierį ir užlavinį atbulai perstato juos žmonėms, idant tuomi atgrasinti lietuvius nuo S. L. A. ir tuomi apsilpninti patį Sus. L. A. ir stabdyti jo pirmynžengystę.

Todėl XXI seimas S. L. A., laikytas Chicagoje 28, 29, 30 ir 31 d. gegužio, apsvartęs šitą netikusį mūsų kunigų darbą, nutarė išreikšti papeikimą

kaipo pikčiausiems lietuvių nevidonams, ardytojams jų vienybės ir stabdytojams pirmynzengybės ir gerovės lietuvių tautos.

Tegul šituos kunigus pažys ta kiekvienas lietuvis kaipo pikčiausius savo priešus ir iš gamas savo tautos, ardytojus žmonių gerovės ir vienybės. Tegul kiekvienas supranta, jog šitie kunigai trokšta lietuviams prazuties: jie nori turėti juos savo vergais, kaip ir kapitalistai kad kitados vergais laikė negrus, apsieidami su jais, kaip su gyvuliais ir pardavinėdami juos ant rinkų. Už šitą tai pasibiaurėtiną darbą XXI Seimas S. L. A. ištaria tiems kunigams savo paniekinimą.

S. L. R. K. A. seimo atbalsiai.

Kun Šedvydis iš Pittston'o negalėdamas kitaip pabausti sau nepatinkamas ypatas dėlei lermo, kurį pats sukėlė, o norėdamas ant kitų nuverst kaltę ir save parodyt teisiu, nors mane per kun. Antaną Miluką suspendavo ant seimo S. L. R. K. A. Newarke, N. J.

Buvo teip. Berželio 19 d. tarp kitų delegatų stovėjau pas bažnyčią, kur turėjo atsilaikyt dievmaldystė prieš seimą Sus. L. R. K. A. Atėjo kun. Šedvydis ir kun. Milukas. Kun. Mil. pasveikino visus, o mane paliko, bet atsisuko ir sakė: „Šitas žmogus man lyg pažįstamas?“ Kun Šedvydis juokdamasis tarė: „O gi tai Toluba iš Pittstono!“

Kun. Milukas tuojaus, ne reikalaujamas daugiau aiškinti, sako: „Man iškada, kad atvažiavai ant seimo. Vis-tiek mes tavęs nepriimsim. Ir iškada, kad dzukas ir mano giminė Norėjai mus pasodyt į „dzėlą“... Tu su Mikolainiu ir Želviene suardei Baltramiaus draugystę, prirašei prieš Susių. Liet. Am.“

Aš atsakiau, kad tai melas, nes aš nekenkiu nė vienam nė kitam Susivienijimui. Ant to Milukas atsakė:

„Tu rengi prakalbas, tu ten visas vedėjas, pasikvieti Mikolainį, Želviene ir kitus už kalbėtojus... Tai jeigu nori but ant seimo S. L. R. K. A., tai pulk ant kelių, prisiek mums, kad daugiau teip nedarysi, busi geras mums, tai galėsi buti ant seimo“...

Aš neautikau pulti ant kelių, ir dėlto likau suspenduotas da priešseimą. Suspenduotas už tai, kad nebuvau paklusnas kun. Milukui ir kun. M. Šedvydziui. Mane išrinko už delegatą 7-ta kuopa S. L. R. K. A. Tai 10 d. berželio kun. M. Šed. tiek davė vėjo nekuriems tos kuopos sanariams, kiek tik jis norėjo. But viskas gera, sakė, kad tik Tolubą butumėt rinkę. Bet tuo „vėju“ dar viskas nenuėjo.

Prasidėjus seimui, kun. Mil. tuojaus įnešė ant manęs skundą ir patarė tam reikalui išrinkti komisiją. Tas buvo padaryta. Prie komisijos kun. Šedvydis atkartotoju tuo pačius žodžius, ką ir kun. Miluks. Komisijos sudas pasakė, kad nėr pagelbos, kadangi ir pat kun. Šed. tą patį iudija. — Aš neruoguju ant komisijos, nes jie priverstinai turėjo tą daryt, pagal norą Šedvydzio ir Miluko, kuriuodu mįslijo, kad aš esu užsukamos mašinos skrynutė, ką pati grajina, kada užsuka... Nemislykit, kad aš bučia taja užsukamąja mašina. Jums toki patinka ir priėmėt ant seimo kaipo delegatus ir tokius, kurie niekeno nebuvo rinkti į delegatus, tik bile teip grajina, kaip jų užsukat... Teip ir iš Pittstono 7-tos kuopos vienas karčiampinkas atvažiavo ant seimo su savo moteria ir buvo priimti, nors juodu nebuvo kuopos išrinkti už delegatus. Kad šiteip darosi, tai kam da reikalauti, kad kuopos rinkty delegatus? Čia ne

patys žmonės valdosi, o tik viską valdo kelios ypatos, kurios mindžioja net savo padarytus įstatymus (konstituciją).

M. Toluba.

Prėrijose.

Parašė Knut Hamsun.
Vertė A. L...is.

(Pabaiga.)

Buvau truputį apkvaitęs nuo to biauraus vyno nuo augštutinių lentynų. Išitraukiau iš bliuzos kišenius čeraslą ir padaviau Evansui su visu, kas jame buvo. Padariau tą, norėdamas parodyti, kaip noriai skoliju jam pinigų kelionei ir da-gi pavėliju pačiam išsiimti tiek, kiek jam reikalinga. Pažiūrėjo į mane, pažiūrėjo į čeraslą. Matomai smelkė jį keisti jausmai. Atidare čeraslą: jame buvo visas mano turtas. Kada vel žvilgterėjo į mane, mostelėjau jam galva. Jis, matomai, tą mostelėjimą klaidingai suprato: manė, kad visą jam atiduodu.

— Dėkui tau! — tarė.

Su pasibaisėjimu matau, kaip Evans stato mano pinigus ir pradeda lošą iš naujo.

Iš-yk norėjau protestuoti, bet susilaikiau. — Tegul sau sunaudoja pinigus kelionei, kaip jam patinka, — maniau sav: — bet jeigu imty pralošti, tai likusius tuoju atimsiu.

Bet Evans jau nepralošinėjo. Lošė greitai ir su atsidejimu. Užsitikėjimas, parodytas jam akivaizdoje tiek draugų, perkeitė jį visai. Sėdėjo išsitiesęs, tylus ant vyno bačkos, kuri tarnavo jam vietoje kedės, statė ir žarstė išloštą. Jei kartais pralošė, statė dvigubai. Tokiu budu pralošė tris sykius paėliui ir po kiekvienam sykiui statymą padvigubino; galiausiai laimėjo ir visą susizėrė. Po to pastatė 5 dolerius, pridurdamas, kad jei dabar laisias, perstosias lošti.

Pralaimėjo, todėl lošė toliau. Staiga emė ir pastatė visą, kiek turėjo. Tylus niurzgėjimas perbėgo per eiles žiurėtojų, kurie stovėjo aplinkui ir tėjimo lošos bėgi. Evans atsiliepė:

— Ar pralošiu, ar išlošiu — paliausiu.

Išlošė. Ir atsistojo.

— Malonėkite man išmokėti! — tarė.

— Ryto, — atsakė bankierius: — Šiadien neturiu, bet ryto pasirupinsiu.

Evans sutiko.

— Gerai, tebuna ryto.

Kada jau rengėmės išeiti, vidun įžengė sunkiu žingsniu keletas žmonių. Nešė jie kokį ten sutriuškinatą lavoną. Buvo tai airys, O'Brien, kurs nenorėjo paskolinti Evanui pinigų kelionei. Suvažinėjo jį traukinys, vežas kviečius; nuvažiavo jam abidvi koji, vieną net augštai, palei-pat šakumą. Buvo jau negyvas. Išėjo mat iš girtuvės ir tamsoje pateko popat traukinio ratais. Lavoną padėta ant žemės ir pridengta...

Sugulėme, kur katras galėjome, kai-kurie ant grindų pačiame šinkiuje. Valdresenietis ir aš susiradome sau mieste kokią ten pašūrę nakvynei. Ant rytojaus anksti pastebėjome ulyč'a einantį Evansą.

— Gavai pinigų? — paklausė Valdresenietis.

— Da ne, — atsakė. — Buvau lauke ir iškasiau duobę mūsų draugui palaidoti.

Palaidojome O'Brieną už miesto, sudėję lavoną į rasta kur ten po namais skrynią. Ne giedojome, nė gi pamaldų jokių neatlikinėjome, bet atlydėjome visi ir valandą teip sau stovėjome, laikydami skrybėles rankose. Šermens pasibaigė.

Kada Evans atėjo atsiimti išloštus pinigus, pasirodė, kad vikrusis bankierius buvo jau pabėgęs. Airys ir tą priėmė su tokiu ramumu, kaip ir viską. Turėjo da daug pinigų, galėjo

nusipirkti sau ir bilietą, ir marškinius, ir kelines, ir apysakų... Taigi ant žiemos buvo visukuo aprupintas.

Miestelyje pasilikome iki sekančios dienos vakaro ir išgėrėme beveik visą, kas šinkiuje buvo. Daugelis mūsų buvo prasigėrę iki paskutinio cento, ir kadangi nebeliko iš ko nusipirkti sau bilietą, tai prisiėjo vogtinai prisigriebti į prekinius vagonus, čia įsirausti į gabenamus kviečius ir taip keliauti. Bet senas, kuprotas virėjas, anas norvegas iš Iovos, prastai ant to išėjo. Pasisekė jam laimingai pasislėpti kviečiuose, bet čia lindėdamas ne iškentė ir savo moterišku balseliu ėmė niniuoti kokias ten nelabai padorias daineles. Su rado jį ir išmetė. Pasirodė, kad jo turėta pinigų gana net mums visiems bilietus išpirkti!...

Iškrikome į visas puses. Valdresenietis apsibuvo kokiam ten mieste Minnesotoje, virėjas išsidangino į Vakarus, prie Ramiojo Oceano. Evans, turbut, da iki šiai dienai vaikščioja šilkiniuose marškiniuose ir barsto pinigus. Kas vasarą randasi prėrijose, kur piauja ir valo kviečius, kas žiemą tupi Wisconsin giriose ir kerta medžius. Toks yra jo gyvenimas. Gal teip-pat geras, kaip ir kiekvienas kitas.

Pasimokinimas kietuju angliu darbininkams.

Jie turėtų pasidaruot dėl ateities ir tvirtinti uniją.

Jei angliakasiai kietosios ar minkštosios anglies apskričio trokšta kokių pagerinimų ar pakelimo mokesčių, jie tikisi kad angliakasių unija išreiklaus jiems tą. Tad dėl ko unija kada jai ko reikia, negali šauktis prie angliakasių?

Už 3-jų metų nuo dabar u-

nija ketina vėl pasistengti šią išgauti, įgyti didesnę mokesčių kietosios ir minkštosios anglies apskričiuose ir 8 valandų dienos darbą, kur da dabar nėra. Unijai reikalinga pašelpa visų mainų darbininkų, kad ji galėtų tą padaryti, ir jei jie visi prie jos prisirašys, tad unija prižada, kad ji iškariaus jiems tą.

Didžiama mainierių dabar dirba po kontraktu, kuris tęsis per trejetą metų. Jie žino, kad per tą laiką eis darbai ir jie gaus paskirtą mokesčių. Išgavus jiems tiek, unija dabar nori, kad per tuos trejus jie prisirengtų gauti didesnę mokesčių. Tas prisirengimas, tai tvirtas augimas unijos, reguliariškas užsimokėjimas į uniją ir nuolatinis drutinimas unijos, ir tą tik patys mainieriai gali padaryti.

Vienatinė priežastis, dėl kurios operatoriai pakėlė mokesčių, yra ta, kad unija buvo gana tvirta streikuoti arba pagązdinti streiku, per kurį operatoriai daug prakištų. Tai yra viepatinis kelias, kaip unija gali ką nors išreikalauti, ir dėlto unija turi būti teip tvirta, kad gązdinimas streiku nebutų tuščias. Operatoriai teip pat gerai žinos, kaip patys unijos sąnariai, ar unija valios vesti streiką, ar ne ir jie nenusileis ir neišklausys mainierių, jei žinos, kad angliakasiai negali jų priversti.

Tad jei per trejetą metų, kolei dabartinė sutartis neišsibaigs, mainieriai iš visų pajėgų turi stengtis įtraukti kiekvieną į uniją ir žiūrėti, kad visi išimokėtų mėnesines mokesčius ir teip sutvirtinti uniją, kaip ji da niekad nebuvo, ta da jie galės tikėtis, kad gaus tą ko jie trokšta. Jei iš kitos pusės, jie apleis uniją, duos jos sąnariams sumazėti ir neužsimokės savo mokesčių, tad po šių trijų metų jie gali patrotyti viską, ką jiems unija buvo iškovojus.

Isz visur.

Italijoje, Sicilijos mieste Trapani pakilo tikras maištas. Mat to miesto atstovas Nasi, labai mylimas žmogus, buvo viešų darbų ministru ir liko apkaltintas už nuskriaudimą valstybės izdo. Nasi buvo kur prapuolęs, bet paskui atsiradęs reikalavo, kad jį, kaip ministrą, teistų nepaprastas teismas, o tik senatas. Apeliacijos teismas atmetė tą pretenciją, remdamasis ant to, kad Nasi buvo pabėgęs. Kaip tik Trapani miesto gyventojai išgirdo tą žinią, tuojaus padarė didelę demonstraciją: miesto taryba rezignavo, karaliaus portretas iš miesto namo (rotušės) tapo išmestas, o į jo vietą pakabintas Nasi portretas. Valdžios herbai panaikinta, gatvių vardai pakeista vardais mylimojo atstovo...

Kariumenė tapo atsiūsta į miestą ir buvo diktoki susiremimai su žmonėmis. Valdžia cenzuruoja telegramus.

Amerikoj gauta žinia nuo konsuliaus Harris'o iš Mannheimo (Vokietija) pirmoj pusėj berzelio mėn., teip skamba: Kuomet amerikiečiai rupinasi atidengimu visokių dalykų gyvulių piovoklose ir stengiasi būti vegetarais (kurie nevalgo mėsos), vokiečiai valgo bifštikus, kotletus ir dešreles iš šuns mėsos, sakydami, kad tai skanus dalykai. Šunies dešreles perstojo laikę už nepritinkamą valgį, jie žino iš ko jos darytos ir mėgsta jas.

Toliaus paminėjama laikraštinės žinios, jog Mecklenburg - Sterlitz, Mecklenburg-Schwerin'e ir Anhalt'epjauja daug daugiau arklių, negu galvijų. Saksonijoje per tris paskutinius mėnesius pereitų metų suvalgyta 1,464 šunias, kuomet visuose Prusuose suvalgyta tik 526 šunias, visiems žinant.

Vokiečiai garsiai protestuoja prieš Amerikos Mėsos Truosto išdirbinių vartojimą,

Afrikos piet-vakariuose Vokietijos kariumenė turėjo susiremimą su tenykščiais gyventojais hotentotais. Iš vykiečių pusės kritę 8 raiteliai ir vienas aficierius; 3 kareiviai sunkiai sužeisti, o 7 lengvai. — Hotentotai yra laukiniai, ant žemiau šio kultūros laipsnio, ir juos Vokietija nori „civilizuoti“, bet vienkart ir pajungti vergijai. Mat, kad ir laukiniai, o dėlto nenor papulti nelaisvę.

Maskolių valdžia, matyt, baisiai bijo juokų ir satyras. Kiek tų satyriškų laikraščių rusų kalboj buvo pastrodę didžiuosiuose miestuose, o visus tuojaus konfiskavo ir jų redaktorius smarkiai baudžia.

Maskolių valdžia apgarsino, kad dabar jau statanti 7 kariškus laivus — „skraiduolius“, kurie bus gatavi 1908 m.; 5 šarvuočius, 4 skraiduolius ir du transportinius, kurie bus pabaigti ir stos į tarnystę 1907 m., ir 35 torpėdinius, kurie bus pabaigti pavasarį 1908 m. — Ant Juodųjų jurių yra 12 didelių visokio menciaus kariškų laivų, bet jie ikšiol, tarp tautiškų tiesų uždaryti, negali iš ten išeiti į svieta. Maskolijos diplomatai rupinasi iki „busiančiai karei“ (su Japonija!) tas tiesas paleišuot.

Damos sąnarys, valstiečių pasiuntinys Andrei Pavlovič Andrejanov iš Simbirsko gubernijos nusizudė pabaigoje gegužės mėn. Mat jį valdžios agentas Jerogin prikaltino balsuoti priešais amnestiją: Jis paskui susipratęs, kad negerai padarė, su gaudumu prisipažino viešai ir prisidėjo prie radikališkos kaimiečių kuopos, bet ta jau neužsitikėjo juomi. Tas jam teip užgavo širdį, kad niekur neradęs nusiramimo, nusizudė. Duma išgirdus apie jo myrį, atidavė pagarbę atsištojimu.

Lietuviu tauta senoveje ir šiandien.

Parašė J. Šliupas M. D.

TOMAS ANTRAS.

(Tasa.)

palengva išslydo iš po Lietuvos įtekmės, ir pateko po Moskva. Jau 1456 m. jis susiderino su did. kniaziumi, kurs zadėjo nekušinti valnasčių, tiesų ir urėdų respublikos. 1470 m. Novgorodėnai atnaujino sądarą su Kazimieru, kurs dabar pasiuntė kniaziauti kaip savo atstovą Mikolą Aleksandravyčių, kniazų Kopyliški, paeinantį nuo Vladimiro Olgerdaičio; žmonės jį priėmė su pokyliais ir linksmybėmis. Bet Mikolas nemokėjo įgyti prigulinčios guodonės tarpe Novgorodėnų, ir jau 1471 m. apleido miestą, liepęs apiplėšti Rusiją ir kitas vietas Lietuvos linkon. Mieste įgyjo įtekmę Morta, našlė Boreckienė, kuri nekentė Moskvos persvaro, o pati ketino valdyti Novgorode. Moskvos did. kniazius Ivanas buvo gabesnis už Kazimierą, ir todėl Novgorodas veikiai anam nusilenkti turėjo ir priėmė ano atstovą. Tokiu būdu Lietuvos įtekmė dingo šiaurinėje Rusijoje. Kazimieras rupinosi užsiūdyti Totorius ant Ivano, ir pasiuntė Kirėjų, pabėgusį iš Moskvos Totorių, pas Auksinės Ordos chaną Achmetą. Tasai, tikėdamasi ant Kazimiero pagelbos, 1472 m. ištraukė prieš Moskvą, bet Kazimierui jį suvyliojus, nieko nelaimėjo apart pralošos.

1470 m. Pleskavėnai troško atsirubežiuoti su Lietuva, tačiau Bereznicoje ne viskas tapo užbaigta. 1471 m. Kazimieras zadėjo Pleskavą ginti nuo Moskvos užmačių, bet tai ir buvo vos saldus zadėjimai. 1473 m. Moskvitėnai apiplėšė liet. miestą Lubutską. Lubutskėnai, po vada Simo kniazio Odojeviškio, įpuolė į Moskvos šalį kovoje neteko vado, nors pergalingi namon sugrįžo. Tuomi ir prasidėjo anos ilgmetinės imtynės tarp Lietuvos ir Moskvos už Sieverinę ir Biltąją Rusiją, ir karė nupustyjo ir nuėgė tas vešlias šalis. Rods šį sykį taika įvyko, nes skriauda atsivėrė skriaudą.

1478 m. Novgorodas puolė ir pripažino už savo poną did. Moskvos kniazų. Lietuva sudrebėjo, ir rengėsi į karę su Moskva. Reikėjo Kazimierui atnaujinti suderybas su chanu Achmetu, bet ans tik suderybas sutarė su Ivanu Vosylevyčiu, palikinas Novgorodą jo likimui. . . ., ir pats iš Lietuvos į Lenkiją išvažiavo. Vilniaus seimās vienok neuomalšino Lietuvių, mat liet. Rusija bijojo jungo Moskvos. Kazimieras ramdė Lietuvius, ir tik priverstas rengėsi telktiesi su Vidžemio kryževiais, su Mozaisko kniaziumi Ivanu Andriejevyčiu, su Pleskavėnais, su Perekofu chanu Mengli-Girėju ir kitomis Totorių ordomis.

Bet Vidžemio kryževiams skriaudžiant Pleskavėnus, Kazimieras tylėjo; tad Pleskava prašė pagelbos nuo Moskvos. Lietuva nesikišo į karę, ir Kazimieras ganėdinosi diplomatiškais susinešimais jau tai dėl pašnabzdų tulo magiko Makaro, „Velniu“ vadinamo, jau tai dėl amžinos taikos su Moskva! Gundomi Ivano, Mikolas Olekavyčius, kniazius Kopyliškis ir Theodoras Bielskis reikalavo dėl savęs nuo Kazimiero kunigaikštystės Kyjevos¹⁾, o kniazius Alšėnškis — Viazemsko

1) Pirmu kniaziumi Kyjevos iš Gedimino šeimynos buvo Vladimiras Olgerdaitis (1362—1392), kurs ten palikė mitropolytą Kiprianą, Vytautą,

kniazystės. Kad tas atsisakė duoti, anie sudarė suokalbi ant Kazimiero gyvasties 1482 m. Kada suokalbis išėjo į eikštę laike Bielsko sutuoktūvių su dukra Aleksandro Čartoryskio, Bielskis pabėgo į Moskvą, o anudu Vilniaus storasta Aleksandras Sudimantas mirtinai Vilniuje nubaudė. Dėl atsargumo dabar Kazimieras laikė Smolensko kniazystėje apie 10.000 kariumenės, idant sergetų rubėžių nuo Moskvos lupikų.

Nors dar tuli kniaziai valdo savo tėvonijas, kaip Slucke, Kobryniuje, Odojeve, Novosilske, Vorotine, ir tt., bet tai tik „tarnaujantieji kniaziai“, nepavojingi dėl Lietuvos vienybės; jie priima vietas atstovų dideliuose miestuose. Pavojingi rods bebuvu skryčių kunigaikščiai, susiedaujantieji su Moskva, nes galėjo pereiti ant Moskvos pusės su savomis žemėmis. Todėl Kazimieras nuo tokių reikalavo „prisaikintų užrašų“ arba sudermių, nors ir tatai neužbėgo keletui kniazų persimesti ant Moskvos pusės. Tiktai Smolensko skrytyje nebelikę buvo senos šeimynos kniazų ir jų družiai laikė vaivados; pats Smolensko miestas turėjo drutą garnizoną, ir buvo Lietuvos apginklu iš rytų pusės. Tai-gi Kazimierui viešpataujant, Lietuvoje susilpnėjo sistema skryčių, sistema feodalizmo.

Tverių kunigaikštystė lenkėsi Lietuvai nuo Olgerdo laikų. Dabar gresiant Ivanui, kniazius Mikolas Borisavyčius panaujino ryšius su Lietuva. Moskva apskelbė jam karę 1483 m., bet veikiai susiderino. Tveriai galiaus puolė 1485 m. Mikolas pabėgo į Lietuvą, kur ir pasimirė. Kazimieras nieko nedarė, nors Ivanas atiminėjo valsčius nuo kniazų Krošino, kilusių nuo Vaidaičio, sunaus Keistučio, vien sau linksminosi Lietuvos pylyse ir medžiojo! Ar tad stebėtina, kad iš Lietuvos didžiunai bėgti pradėjo į Moskvą, Ivano kalbinami? Tarp 1487—1491 m. ten išsidangino kniaziai: Odojevo, Vorotinsko, Biellovo, Peremišliaus, kurie pastoję tarnais Ivano engė savo tėviškes. Neuzilgo Velikija Luki ir Rzevas pasidavė po globa Ivano. Pastangos Ivano Vosylevyčiaus užgrėbti rusiškas žemes, priklausančias prie Lietuvos, pastoję programu jo įpė-

tą Vladimirą išvyjo iš Kijevo ir pasodino jį Kopyliaus skrytyje, o Kijevą atidavė Skirgėlai 1392 m., kurs ten po ketverių metų pasimirė. Potan Vytautas ten laikė savo atstovus. Pirmu tokiu atstovu buvo Jonas Augemantaitis kunigaikštis Alšėniškis. Švytrigėlai įsiviešpatavus, Kijevo vaivada buvo narsusis Jurša, ir vėliaus ten Švytrigėla pats rado prieglaudą, kada tapo iš Lietuvos išvytas. Kada Andrius Kazimieras įgyjo sostą did. Lietuvos kunigaikštė, o Švytrigėlai teko Luoko Volyniškė skrytis, tai Jonas Goštautas Kijevoje pasodino sunų Vladimiro Olgerdaičio, Kopyliški kniazų Aleksandrą Oleką apsiavedusį su anuke Vytauto, o dukra Vosylius Dimitrevyčiaus Moskviškio—Anastazija. Kad Vytautui mirus, rusiškoji partija ketino Aleksandrą Oleką pasodinti ant Lietuvos sosto, tai Zygmantas Keistutaitis suėmė jį kaip pavojingą lenktynininką ir uždarė į kalėjimą su pėčia ir su dviem sunais, kur persėdėjo iki Zygmantas numirė, beje penkerius metus. Po 15 metų Aleksandras Oleko valdytiavo Kijevoje (1455 m.) ir jo suns Simanas ir Mikolas ketino tėvoniją pasidalinti, bet Kazimieras jiems tos tiesos nepripažino, sakydamas: „senelis jusų, kniazius Vladimiras, bėgiojo į Moskvą ir tuomi prarado savo tėvoniją Kijevą“; tačiau Kijevą pavedė ikgyvam Simanui, o Mikolui kaipo tėvoniją paskyrė Kopylių ir Slucką. Simanas drąsiai savo skrytį gynė nuo antpuolių Totorių, iki mirė 1471 m. Po jo tiesos ant Kijevo perėjo ant jo brolio Mikolo ir sunaus Vosylius; bet Kazimieras paskyrė ten už vaivadą Martyną Goštautą. Nors Kijevenai nenorėjo tajį priimti, bet Martynas Goštautas varu užėmė miestą ir apsigyveno „Lietuviškoje pylyje“ ant kalnelio Kiselevkos. Mykolas Olekavyčius tuolaik buvo Kazimiero atstovu Novgorode, pakviestas per partiją Boreckų, ir žinoma turėjo ganėdintiesi savo Kopyliške skrytimi, nors jautėsi giliai įžeistu esąs už atėmimą nuo jo Kijevo. Todėl tai ir pasidarė suokalbis ant Kazimiero.

dinių.

Apart susilpninimo skryčių sistemos Lietuvoje, viešpa taujant Kazimierui, vakarinė rusiška cerkvė galutinai atsiskyrė nuo rytinės dalyke mitropolijos. Įžymę rolę tame atsiskyrime atlošė unijotas – mitropolytas Izidorius, kurs dabar Romoje gyvena su urėdu kardinolo. Popiežiui Kalikstui III norint, ans pavadė savam mokytiniui Gregorui savas tiesas ant dalies rusiškos cerkvės, beje ant 9 eparchijų, esančių Lietuvoje ir Lenkijoje (Černygovo, Smolensko, Peremyšiaus, Turovo, Lucko, Vladimiro, Polocko, Cholmo ir Galičiaus); o buvėsis Konstantinopolio patriarchas Gregoras Mamma, lyginai kaip Izidoras netekęs katedros už atsidavimą lotynininkams, išventino Gregorą Bolgariną į metropolytus „Kijevo, Lietuvos ir visos žemutinės Rusijos“ (1458 m.). Karalius Kazimieras netik nesipriešino popiežiaus nusprendimui, bet ir priėmė Gregorą į savo apgynimą. Vienok nekantantumas stačiatikių vyskupų iš šito paskyrimo metropolito unijoto iš Romos buvo toks didelis, jog Gregoras neišlriso apsigyventi Kijevoje, ir gyveno daugiausiai didžio kunigaikščio dvare, ir pasimirė lietuviškamjame Novgorodke (1472). Jo įpėdiniu ant Kijevo katedros, du metu vėliaus, tapo išrinktas Smolensko vyskupas Misailas; kaip priešgyna unijos, tasai išsiprašė patvirtinimą savo urėdo nuo Kostantinopolio patriarcho, ir todėl be kliūčių jį pripazino savo metropolitu vakarinės rusiškos eparchijos. Nuo jo tad ir prasideda nepertraukta eilė Kijevo metropolitų, atskirų nuo Moskviškių. Tie Kijevo metropolitai mažiaus priklauso nuo svietiškos valdžios, negu Moskvo metropolitai. Kazimieras ir jo artimiausieji įpėdiniai visa eile raštų patvirtina nepriklausumą metropolitiškojo teismo ir nepalytėtinumą cerkviškų lobių, ir beveik nesikiša į vietinius cerkviškus synodus.

Vaziuodamas į Lenkiją, Kazimieras pasimirė Gartine, 7 d. birželio 1492 m. Strykovskis teip apie jį rašo: „Buvo augalotas, status, ilgo ir sauso gymio, plikagalvis, kalboje švėbeldžiavo, papročiuose prastas, medžioti žvėris ir paukščius visokius labai mėgo, todėl Lietuvoje daugiaus gyveno, teip jog kada didelės dovanas iš Lietuvos pasiuntė sunui Vladislavui, Čechų karaliui, o kunigaikštis Rybnickis jas nuo pasų atėmė, po tam išvydęs nedorą darbą, mylistos ir atleidimo nuo karaliaus Kazimiero prašėsi, tasai tiek tiktai pasakė: tegul tik šunis sugražina, o kitas dovanas tegul sau pusiailko. Neišdydus, blaivus, nes vyno, alaus ir midaus negėrė, eikvus, negražus, pirtyje su vanta visados perdavosi, ant darbo, šalčio, vėjų, saulės kaitros pakantrus, o visam kame į tėvą Jagelą panėšus. Savo moterį Elzbieta draugiaus negu paprasta mylėjo, o ji teip-gi aną. Ainių iš viso paliko 13: šešetą sunų ir septynetą dukterų“... Prie jo kilo remeslai ir pirklyba, kuri jau atiteko iš didelės dalies žydams; tie multus arendavojo. Rusų rašliava ėmė augti. Pats buvo gana apšviestas, ir rupinosi apie išauklėjimą savų vaikų: religijoje nors dievotas, bet apikantrus buvo. Jam viešpataujant, Lietuvoje prasidėjo vaivadų sušaukiami susivaziavimai provincijų, kuriuose bajorai dalyvavo, o kurie vadinosi parlamentais, kada Kazimierui ilgai Lietuvoje nėsant, reikėdavo umai apie ką nors susitarti; teip pat forma seimavojimo per žemiškus palus ir dvigubas trobesys atsirado ant paveizdos Lenkų seiminės organizacijos. Lietuva nebuvo galibga ir turtinga kaip prie Vytauto galvos, nors daug žmoningesnė. Yzdas nebuvo tvarkoje, ypač netekus Nov-

gorodo, Rzevo ir Velikija Luki, ir perėjus daugeliui kniazų su žemėmis po globa Moskvo. Totoriai nuvargino Podoliją ir Volyniją. Kazimieras mėgo taškyti ir mėtyti turtus, todėl jam vienval truko pinigų. Lietuvoje daugiaus gyveno negu Lenkijoje, tur-but pusčios ir medinčių ragas čion daugiaus jį ramino.

Sunais gi jo buvo: Vladislavas, Kazimieras, Jonas Olbrachtas, Aleksandras, Zygmantas ir Pridikis. Kazimieras, kurs 1484 m. mirė 26 metus senas būdamas, kaipo kandidatas ant Vengrijos sosto, tapo tarpan šventųjų¹⁾ paskaitytas, ir kunigija aprinko jį už Lietuvos „patroną“, kurs tačiaus Lietuvą praganė! Karaliunus mokė Jonas Dlugošius (1415–1480 m.), garsus Lenkų istorikas, ir humanistas Pilypas Kallimachas Buonacorsi (+1496 m.). Visi kaimynai grėžė savo akis prie Jagėliunų, dėlei garbumo ir garsumo jų pratėvių. Čechai, mirus Jurgiui Podiebradui, už karalių pasiėmė vyresnįjį Kazimiero sunų Vladislavą, kurs vėliaus mirus Mot. Korvinui pastojo teip gi karaliumi Vengrų. Jauniasis Pridikis tapo Krokuvos vyskupu, o potam kardinolu ir Gniezno arcivyskupu.

Mirus Kazimierui, unija Lietuvos su Lenkija pasilikosutraukta. Lietuvos ponai, nežiurint į senesnes sušnekas, iš savo pačių dėkos pakėlė ant did. kunigaikščių sosto Aleksandrą, o Lenkai apsirinko humanisą Joną Olbrachtą karaliumi Lenkijos. Tačiaus vėlesni atsitikimai parodė, kad ilgmetinis viešpatavimas Andriaus Kazimiero, nežiurint į visokeriopas kliūtis, pažymiai paakiui pastumėjo darbą tos unijos ir prirengė jos galutinį įvykimą.

Apšvietimo dalykai Lietuvoje XV-tame šimtmetyje.

a. LIETUVA TIKROJI.

Tuomi tarpu tapo įsteigta Akademija Krokovoje, lenkų žemėje, ir tapo įrengta ant paveizdos akademijos Pragoje per garsųjį Hieronimą iš Pragos, parvezdintą dėl to mierio į Krokuvą su keletu kitų profesorių. Atidarymas akademijos įvyko tarp 1401–3 m. su didele iškilme, pribuvus tyčia ant to ir Jagėlai; čion tarp kitų ir „lesiste postacie Litwinów zwracaly oczy mieszczanek krakowskich, w złotych na głowie czółkach i z rąbkiem na plecy spadającym“ (Lukoševyčius). Toji lenkų akademija turėjo surėdymą kunigišką, zokoninkšką. Buvo ten fakultetai theologijos, teisdarystos, medicinos, philozophijos. Nors mokslai silpnai viešėjo scholastikai viešpataujant, tačiaus daug ten krušosi ant mokymosi n tik lenkų, bet ir lietuvių, „kaipo į vienatinį židinį apšvietos šiaurėje“ (! Lukoševyčius). „Lietuva, šv. vierą priimanti, reikalavo daug apakinetųjų evangelijos, kurie apart uolumo apaštalavime, turėtų teip-gi aiškia pažinti liezuvio šalies. Toji pamaldi ponė (Jadvyga) rods jau buvo apdovanojusi Pragoje kolegiją dėl lietuvių, vienok to neganėjo“ (Kuličkovski). Bet ir čion mokslus pabaigė, mokintiniai toliaus traukė į užrubežį, Paryžių, Vittenbergą, Pragą, akademijas Italijos ir tt. ant to lesnio mokymosi. Tarp kitų ir Kopernikas paskilbo, kada pargrįžo iš užrubežio. Garsesniejie akademikai turėjo pelningus urėdus

1) Sako, kad tas šventasai nuo savo tėvo išprašęs esąs įstatymą uždraudžiantį—ne unitams graikiško tikėjimo, statyti naujas cerkves Vilniuje ir Vitebskė, o net sugriuvusias atstatyti. Tai mat šventojo religiška apikanta.

(Toliaus bus).

Filipinuose pernai buvo geltonasis drugys, šimet — cholera. Šita choleros epidemija pakirto jau daug žmonių, ypač nešvariai gyvenančių, o filipiniečiai labai nešvarūs. Manilos miesto mirė suviršum 100 ypatų. Cholera iš miesto platinasi ir po sodžius.

Aukos.

Revoliucijos reikalams.

Edwardsville, Pa. D. Čepreckas, A. Čepreckienė, J. Basanavičius, A. Basanavičienė, J. Žinaitis po 25 c.; K. Čepreckas, K. Eidukaitis, J. Nemura, M. Basanavičiūčiūtė, J. Bukleris, K. Grigaliūnas po 50 c. \$4,25.

Chicago, Ill. V. Grinius, J. Stankevičius, A. Stankevičius, P. Reklis, P. Vičiulis, J. Pucetas, A. Bukaskas, J. Gustaitis po 50 c.; P. Reklis 30 c.; K. Radzevičius, M. Brudh, P. Radziūnas po 25 c.; smulkesnių aukų 25 c. \$5,25

Buvo \$56,10

Viso labo yra \$65,60

Pajieszkėjimai.

Pajieskom lietuviško gero kunigo kuris yra be vietos tegul atsišaukia ant šito adriso:

A. Czimielius,
108 Pine str.
Bridgeport, Conn.

Pajieskau jauną vaikina lietuvių į offisą, kuris yra jau dirbęs prie Emigrantų. Tegul atsišaukia per laišką lietuviškoj ir lenkiškoj kalbose ant antrašo: Henry J. Schnitzer,
441 Washington st.
New York City.

Pajieskau savo pusbrolių Juozo, Antano ir Vinco Stalgių, Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Pajavonio parapijos, kaimo A unigiškių. Turiu svarbų reikalą. Meldžiu atsišaukti ant šio adreso:

G. Stalgys, 437 S. Paca str.,
Baltimore, Md.

Susirinkimai.

Pusmetinis susirinkimas Lietuviško Taut. Namų korporacijos bus 16 d. liepos, panedėlyj, 7:30 val. vakare, ant salės 73 Grand str. Brooklyn, N. Y. Užprašom pribut visus akcionierius ir naujus sąnarius, nes yra svarbių reikalų apkalbėti apie pirkimą Liet. Taut. Namų ir rinkimas naujos administracijos. Sekr. V. Simanavičius.

Priceburg, Pa., 80 kuopos S. L. A. susir. bus 15 liepos, 2 val. po pietų, pas kuopos sekr. Ant. Drazlj. Teiktės susirinkti ir užsimokėti kvartalinę duoklę, teipgi ir nauji sąnariai ateikit prisirašyt prie S. L. A. Komitetas.

PIKNIKAS! PIKNIKAS!

Draugystė šv. Kazimiero iš Plymouth, Pa. parengia ant „Sans Souci Park“ (seniaus Hanover Park), utarninke, 17 d. liepos 1906. Prasidės 8:30 val. ryte. Grajis puiki muzika ir bus visokių tinkamų bėvų, kurių da ant jokio pikniko nebuvo lig šiol. Todėl užprašom lietuvius ir lietuvaiteis atsilankyti ir gražiai pasilinksmit. Įėjimas į daržą dykai.

Komitetas.

PIKNIKAS.

Wilmington, Del. Dr. šv. Kazimiero laikys savo pikniką 21 d. Liepos 1906 m. subatoje, prasidės nuo 12-tos valandos vidudienio ir trauksis iki 12tai naktj. Užprašom ir iš svetur lietuvius ir lietuvaiteis atsilankyti ant pikniko S. W. Cor. Fifth and Dupont str. Bavarian Park. Komitetas.

GRAMATIKA angliškos kalbos.

su ištairimu kiekvieno žodžio lietuviškai — sekančiai: book (buk), knyga, ice (ai-), ledas t. t.

Knyga apdaryta 174 puslapiai su prisiuntimu \$1-25

Pinigus geriausia yra prisiųsti per „Postal Money Order“, ant adreso:

P. MIKOLAINIS,
P. O. Box 15, Station, D.,
New York City.

Dalis laiško.

„Norandu tinkamu žodžiu išreikšti padėkavonę jums. Aš buvau labai slobnas ir negalėjau rasti gyduoliu kad sustiprinti mane. Triners Amerikoniškas Elixir of Bitter Vine viena tik gyduolė kuri pagelbėjo man. Yra labai gėris, duoda apetita ir sudrutina visą kūną. Dėl to mes galime ištarti savo žodžius, ir mes darysime“. Tai šita dalis laiško rašyto pabriku per zokoninkę M. Donata iš Drussilla, O Parodo iš naujo kad Triners Amerikoniškas Elixir Bitter Vinas yra atsakančiause pagelbstanti gyduole visokiuse atsitikimuose dėl stiprumo. Moters, slobnos ir ilgos paimtos negal rasti, geresnės; yra atsakančiause visokiuse atsitikimuose moterims pagelsti sustiprinanti sistemą ir krauję. Nečystumas kraujo priežastis slo-

numo. Sita gyduole iščystina kraują ir sustiprina ir priduoja gyvumo energijos visame kame.

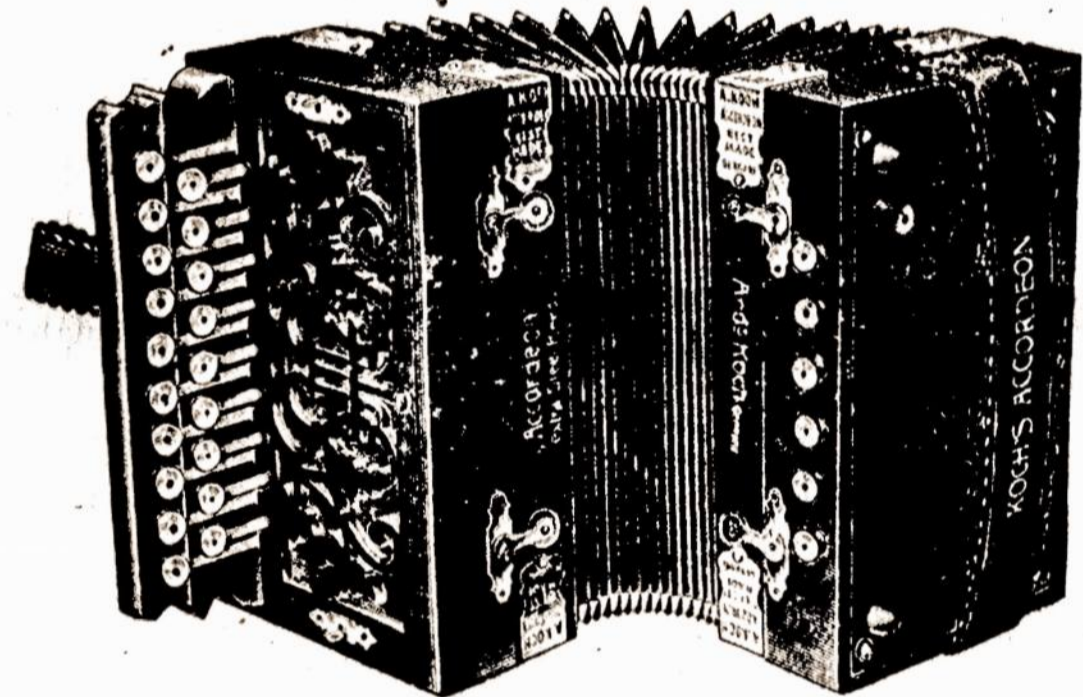
Gaunamas visose aptiekose arba pas pabriku, Joseph Triner, 700 S. Ashland Ave., Chicagò, Ill.

Tik pora dolerių

kaštuoja pas mus greitas nuvažiavimas į kraują, ant geriausų pasažierinių laivų prie mažo patarnavimo. Važiuoja nuo 7-9 dienų. Važiuoja į Hamburg, Bremen, Rotterdam ir Antverpen kas antra diena ant permainos. Apsiėjimas broliškas. Užtikrinam gerumą. Niekas neturi daugiau kaštų Pamėgink ir parašyk laišką, o artymesnes žinias tuojaus atsiųsime. Immigrant Labor Exchange Inc. 2 Carlise st., New York, N. Y.

UŽ DYKA DEL VISU.

Jei neturit mūsų naujo no. didžiausio lietuviško kataliogo visokių tavorų, prašom mums pranešt ir kataliogas tuojau jums bus prisiųstas dykai.

No. M101. Vieniška Armonika.

Geriausio ir garsiausio išdarbio armonika, labai puikiai išgrožinta, mahogany medžio, šikšnuotos dūmplės su misinginiaiis aptaisais, 19 perlo raktų, 4 oiles balsų, 6 basai. Prekė tikta \$3 75.

H12. Barzdos skutimos prietaisa.

Labai gera Amerikoniška britva, geriausios skuros diržis ir galastuvas su rankele, šmotelis geriausio kvėpiančio muilo, tvirtas ir puikus šerių šepetys dėl plaukų atskirioje nikelitotoje skrynelėje, gražus puodžiukas, karališka magnezija ir francužiški kvėpalai. Viskas sudėta į labai puikią šikšnuotą skrynelę su kabiais. Tie visi dalykai kitur parsiduoda už \$10 00, bet mūsų prekė tikta \$2.95.

Mes pardudam visokius tavorus ir prielanciam į viens kražtus pasaulis ką kas reikalauja išzmatnom visokius pirkigis ir lezslancziam pinigis į visus kražtus svieto labai pigiai ir greitai. Kupeziai ir agentai gali per mūsų firmą gauti visokius tavorus pigiau kaip lez magaz'nu (wholesale). Pinigus siųskit per Money Order lez paczto arba ex'presso. Galima siųsti popierinius pinigis ir maziaus kaip doleriu paczto markėmis po du centu registravotoje gromatoje.

COSMOPOLITAN TRADING COMPANY, Dept. 3,
218 Fulton st., New York City. U. S. A.